

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ТУРИЗМ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Туризм» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне опитування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено *в 1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість освітньої програми». А також *в 1,2 семестрах 2022-2023 навч. року* та *1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **3 респондента**, що склало **75%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» 2-го курсу за ОПП «Туризм» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Туризм» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 - Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПІ «Туризм»
(у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	33,3	66,7	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	33,3	33,3	33,3	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	66,7	33,3	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	33,3	66,7	0	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	33,3	33,3	33,3	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	33,3	33,3	33,3	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	33,3	33,3	33,3	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	33,3	33,3	0	33,3	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	66,7	33,3	0	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	66,7	33,3	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	33,3	66,7	0	0	0
12	Доступність графіків навчального процесу та розкладів	33,3	66,7	0	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	33,3	66,7	0	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки за балом «5») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: по 66,7% - «Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)».

Менші оцінки (відсотки за балом «2», 33,3%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Спрямованість дисциплін на майбутню професію».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін 1,2 семестрів 2022-2023 навч. року та 1 семестру 2023-2024 навч. року за ОПП «Туризм» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 12 анкет (1 і 2 курси) за 1 семестр 2022-2023 навч. року (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		71,7	20	8,3	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	66,7	25,0	8,3	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	75,0	16,7	8,3	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	66,7	16,7	16,7	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	83,3	8,3	8,3	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	66,7	33,3	0	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		50	38,9	11,1	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	58,3	41,7	0	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	41,7	41,7	16,7	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	50	33,3	16,7	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		50	33,3	16,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	50	25,0	25,0	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	41,7	41,7	16,7	0	0
3	Доброчесність	58,3	33,3	8,3	0	0

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «Доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «Пов'язує

теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в **III розділі** – «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **12** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшло.

Аналіз **9 анкет (1 курс) за 2 семестр 2022-2023 навч. року** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		53,3	24,4	22,2	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	66,7	22,2	11,1	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	55,6	22,2	22,2	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	44,4	22,2	33,3	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	55,6	33,3	11,1	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	44,4	22,2	33,3	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		59,3	29,6	11,1	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	66,7	22,2	11,1	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	66,7	33,3	0	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	44,4	33,3	22,2	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		63,0	33,3	3,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	44,4	55,6	0	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	55,6	33,3	11,1	0	0
3	Доброчесність	88,9	11,1	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «Доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в **I розділі** оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання», «Ефективність організації дистанційного навчання»; в **II розділі** – «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **9** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли:

- більш сучасних прикладів («Сучасні економічні теорії»).

Аналіз **81 анкет (1 і 2 курси) за 1 семестр 2023-2024 навч. року** (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **51-70%**.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		79,8	12,6	6,4	1,2	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	81,5	9,9	7,4	1,2	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	80,2	13,6	4,9	1,2	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	76,5	11,1	11,1	1,2	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	80,2	12,3	6,2	1,2	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	80,2	16,0	2,5	1,2	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		80,7	12,8	5,3	1,2	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	85,2	8,6	4,9	1,2	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	76,5	16,0	6,2	1,2	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	80,2	13,6	4,9	1,2	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		80,2	9,5	9,1	1,2	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	79,0	11,1	8,6	1,2	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	79,0	8,6	11,1	1,2	0
3	Доброчесність	82,7	8,6	7,4	1,2	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло,

доступно, з поясненням складних позицій», «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «Доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2023-2024 навч. року** в **22** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли наступні:

- додати більше творчих завдань з дисципліни «Стратегії сталого розвитку»;
- можливо додати більше наочних прикладів використання законів і їх порушень громадянами, щоб інформація студентами сприймалася краще і була можливість побудувати асоціації для кращого запам'ятовування матеріалу («Державне та регіональне управління»);
- було б добре при розробці завдань з дисципліни більше враховувати попередній досвід студентів, особливо, які мають попередньо гуманітарну бакалаврську освіту («Методологія та організація наукових досліджень»).

Висновки

Відповідно до моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Туризм» можна зазначити, що в цілому якість ОПП оцінена позитивно. Найбільша частка респондентів (66,7 відсотків) надала вищу оцінку («5» балів) наступним критеріям: «відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)». Більшість здобувачів оцінили на «добре»: задоволеність навчанням на цій ОПП, актуальністю існуючої програми, доступність інформації щодо графіків освітнього процесу та методичного матеріалу за освітніми компонентами.

Моніторинг результатів оцінки якості викладання освітніх компонент в 2 семестрі 2022 – 2023 н.р. показує досить високий методичний рівень (71,7%), в якому основними критеріями оцінки є дотриманість логічної послідовності, доступність викладення матеріалу (75,0%) та якість розміщення методичних матеріалів на

освітньому порталі (83,3%). Теоретичний рівень знань та ставлення до здобувачів вищої освіти у середньому оцінено на 50%.

Аналогічне оцінювання критеріїв в наступному 3 семестрі 2023 -2024 н.р. показує, що показники суттєво підвищились. Так, середнє значення критерію «методичний рівень знань» складає 79,8%, «теоретичний рівень знань» - 80,7%, «ставлення до здобувачів вищої освіти» - 80,2%.

З метою підвищення якості освітньо-професійної програми «Туризм» та якості викладання освітніх компонент, а також враховуючи висловлені здобувачами рекомендації, пропонується:

1. З метою покращення якості викладання дисциплін необхідно провести методичні семінари з поглибленням використання сучасного мультимедійного обладнання в освітньому процесі.

2. Більш широко використовувати сучасні методи навчання при викладенні лекційного матеріалу та проведення практичних занять.

3. Організувати процес популяризації наукових ресурсів серед здобувачів вищої освіти через залучення фахівців бібліотеки ТГАТУ.

4. Активізувати роботу з організацією заходів професійної діяльності шляхом залучення проведення науково-практичних семінарів з представниками туристичного бізнесу та представниками місцевою влади.

Гарант ОПШ «Туризм»
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти

Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР